

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/784/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7714200022
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7714200022.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobkyne: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Bajkalská č. 30, IČO: 31335004, proti žalovaným: 1./ S. X., bývajúcej vo O. N., B.. T.. K. XX/XXX, 2./ O. X., bývajúcemu vo O. N.F., B.. T.. K. XX/XXX, o zaplatenie 3 297,06 EUR s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 7C/3/2014-17 zo dňa 9.4.2014

rozhodol:

O d m i e t a odvolanie proti vyhovujúcemu výroku.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania účastníkov a v zrušenom rozsahu v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Michalovce (ďalej aj súd prvého stupňa alebo súd) rozsudkom označeným v záhlaví zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyňu 3 297,06 EUR s úrokom z omeškania 5,5 % ročne zo sumy 3 297,06 EUR od 1. 8. 2013 do budúca a trovy konania v sume 201,50 EUR, to všetko v mesačných splátkach v sume 120,- EUR splatných k 25. dňu v tom ktorom mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že nezaplatenie jednej splátky bude mať za následok zročnosť celého dlhu. V prevyšujúcej časti súd nárok žalobkyne zamietol.

Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa pôvodne domáhala zaplatenia 3 362,60 € spolu so 6,49 % ročným úrokom zo sumy 2.539,56 € od 19.3.2013 do zaplatenia a 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2 539,56 € od 19. 3. 2013 do zaplatenia titulom dlhu zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 17.10.2005, uzavretej medzi účastníkmi konania. Žalovaná suma 3 362,60 € pritom pozostávala z istiny (zostatku úveru) 2539,56 € a z nezaplateného ročného úroku 6,49 % a ročného úroku z omeškania 5 % od 19.6.2009 do 18.3.2013 vo výške 823,04 €. Počas konania žalobkyňa zobrala čiastočne žalobu späť, a to v časti zaplatenia úrokov 6,49 % a úrokov z omeškania 5 % za obdobie od 19.3.2013 do 31.7.2013 v celkovej výške 107,91 € a taktiež v časti o 65,54 €. Uznesením č.k. 7C 153/2013-55 zo dňa 30.10.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.12.2013, súd konanie v tejto časti zastavil a v prevyšujúcej časti nárok vylúčil na samostatné konanie. Predmetom konania vo veci sp.zn. 7C 3/2014 teda zostala suma 3 297,06 € (pozostávajúca z istiny 2.539,56 € a z nezaplatených úrokov 6,49 % ročne a z nezaplatených úrokov z omeškania 5 % ročne za obdobie od 19.6.2009 do 18.3.2013 vo výške 757,50 €), úrok z úveru vo výške 6,49 % ročne zo sumy 2 539,56 € od 1.8.2013 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2539,56 € od 1.8.2013 do zaplatenia.

Vykonaným dokazovaním vzal súd za preukázané uzavretie zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere medzi účastníkmi konania dňa 19.10.2005, na základe ktorej žalobkyňa poskytla žalovaným ako dlžníkom mimoriadny medziúver vo výške 3 063,80 €. Mimoriadny medziúver sa poskytol do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení a žalovaní sa zaviazali splatiť poskytnutý mimoriadny medziúver vrátane úroku. Výška úrokovej sadzby mimoriadneho medziúveru bola dohodnutá ročne na 6,49 %. Žalovaní sa zaviazali až do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky

mimoriadneho medziúveru vo výške 6,49 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 19,95 € a do nasporenia 40 % cieľovej sumy vkladateľ na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 14,74 €. Keďže žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať, listom zo dňa 21. 5. 2009 žalobkyňa odstúpila od úverovej zmluvy a vyzvala žalovaných, aby v lehote 7 dní vrátili zostatok úveru. Žalovaní nenamietali zaplatenie žalovanej sumy, avšak vzhľadom na svoje osobné a majetkové pomery požiadali o možnosť splácať pohľadávku žalobkyne v mesačných splátkach po 120 €. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu po právnom posúdení veci v zmysle ustanovení §§ 52 ods. 1, § 54 ods. 1,2 a 517 ods. 1 Obč. zákonníka súd dospel k záveru o dôvodnosti žaloby v časti žalovanej sumy 3.297,06 € a zaviazal preto žalovaných na zaplatenie tejto sumy v mesačných splátkach po 120 € pod následkom straty výhody splátok v zmysle ust. § 160 ods. 1 O.s.p.. Vychádzajúc zo zásady, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky, posudzoval dohodu zmluvných strán o úroku z omeškania obsiahnutú v článku VII bod 8 zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere a dospel k záveru, že dohodnutá výška úrokov z omeškania presahuje zákonom prípustnú výšku v zmysle ust. § 517 ods. 2 Obč.zákonníka, z ktorého dôvodu dané dojednanie považoval za dojednanie v rozpore so zákonom. V článku VII bod 8 sa účastníci zmluvy dohodli, že po odstúpení od zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri medziúvere 5 % ročný úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu. Keďže v zmysle § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z.z. predstavoval úrok z omeškania 5,5 %, súd priznal žalobkyňi úroky z omeškania vo výške 5,5 % z dlžnej sumy 3.297,06 € (hoci žalobou bol požadovaný úrok z omeškania iba vo výške 5 % a iba zo sumy 2 539,56 € - poznámka odvolacieho súdu) a v prevyšujúcej časti nárok žalobkyne na zaplatenie úrokov z omeškania zamietol.

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 3 OSP a keďže žalobkyňa mala neúspech iba v nepatrnej časti, priznal jej proti neúspešným žalovaným náhradu trov konania v celej výške.

Proti tomuto rozsudku, a to výslovne voči obom výrokom rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p. a navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietala nesprávne zistenie skutkového stavu, ako aj nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Zdôraznila, že žalobou sa domáhala zaplatenia úroku 6,49 % ročne a úroku z omeškania 5 % ročne, ktorý nepresahuje maximálnu výšku stanovenú predpismi občianskeho práva. Namietala, že z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, ako súd dospel ku skutkovému zisteniu, že požaduje úrok z omeškania v rozpore s Občianskym zákonníkom a posúdil článok VII bod 8 zmluvy o úvere obsahujúci 5 % ročný úrok z omeškania ako ustanovenie v rozpore s § 54 Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu považuje rozsudok aj za nepreskúmateľný. Uviedla ďalej, že zmluva medzi účastníkmi bola uzavretá podľa § 497 Obchodného zákonníka a žalobkyňa ako banka nemala možnosť voľby práva, keďže podľa § 261 Obchodného zákonníka bola povinná uzavrieť zmluvu o úvere a bola povinná sa režimom Obchodného zákonníka správať aj pri odstúpení od zmluvy. Pri odstúpení od zmluvy teda nepostupovala podľa zmluvne dohodnutých podmienok, upravených v zmluve o úvere, ale podľa zákonných ustanovení §§ 261, 506 a 344 a nasledujúcich Obchodného zákonníka, upravujúcich odstúpenie od zmluvy a prikazujúcich uplatňovať tieto ustanovenia v prípade tzv. absolútneho obchodu. Právne následky odstúpenia od zmluvy podľa Obchodného zákonníka sú odlišné od právnych následkov odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka a pokiaľ súd prvého stupňa posúdil vzťah medzi účastníkmi konania podľa Občianskeho zákonníka, vychádza jeho rozhodnutie z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobkyňa má za to, že jej prináleží príslušenstvo požadované v žalobe v znení čiastočného späťvzatia z dôvodu, že žalobkyňa má právo na úroky až do úplného vrátenia poskytnutých prostriedkov žalovanými podľa § 497 Obchodného zákonníka a dohodnutá výška úroku z omeškania v článku VII bod 8 zmluvy o úvere nie je v rozpore s občianskoprávnymi predpismi.

Žalovaní v 1. a 2. rade zostali v odvolacom konaní nečinní.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd skôr, než pristúpil k vecnému preskúmaniu napadnutého rozsudku, zaoberal sa otázkou, či žalobkyňa je osobou oprávnenou podať odvolanie proti vyhovujúcemu výroku rozsudku a dospel k záveru, že tomu tak nie je.

Účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje (§ 201 prvej vety O.s.p.).

Na rozdiel od objektívnych podmienok vymedzených zákonom stanovením lehoty na odvolanie a prípustnosti odvolania, určuje sa aj subjektívna podmienka prípustnosti odvolania tým, že právo podať odvolanie proti rozhodnutiu súdu zveruje sa účastníkovi. Z účelu odvolania ale vyplýva, že nie každému účastníkovi prislúcha právo podať odvolanie. Toto právo nie je dané tomu účastníkovi, v neprospech ktorého rozhodnutie súdu nevzniklo a ktorý týmto rozhodnutím nebol dotknutý na svojich právach, resp. o ktorého právach a povinnostiach sa vôbec nerozhodovalo. Posúdenie otázky, či odvolaním napadnutý výrok rozsudku súdu vyznel v prospech alebo neprospech účastníka, a teda, či účastník je oprávnenou osobou na podanie odvolania, prislúcha len odvolaciemu súdu.

Odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.).

Vyhovujúcim výrokom, t.j. ktorým boli žalovaní zaviazaní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni 3.297,06 € s úrokom z omeškania 5,5 % ročne zo sumy 3 297,06 € od 1.8.2013 do budúca bolo rozhodnuté v prospech žalobkyne, v tejto časti bolo jej žalobe vyhovené (dokonca jej bol priznaný úrok z omeškania vo väčšom rozsahu než žiadala), preto žalobkyňa nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania proti tomuto výroku, z ktorého dôvodu odvolací súd odvolanie žalobkyne proti vyhovujúcej časti odmietol podľa ust. § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. ako podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Vyššie uvedeným vyhovujúcim výrokom bolo rozhodnuté v neprospech žalovaných, preto iba oni sú osobami oprávnenými na podanie odvolania proti tomuto výroku rozsudku, keďže však odvolanie nepodali, rozsudok vo vyhovujúcom výroku nadobudol právoplatnosť a nebol predmetom odvolacieho prieskumu. Vyhovujúcim výrokom bolo rozhodnuté aj o úrokoch z omeškania v celej požadovanej výške a žalobkyňa nesprávne v odvolaní uvádza, že súd zamietol jej nárok na zaplatenie 5 % ročného úroku z omeškania zo sumy 2 539,56 € od 1.8.2013 do zaplatenia. Tak, ako už bolo vyššie uvedené, žalobkyni bol priznaný úrok z omeškania vo väčšom rozsahu, t.j. až 5,5 % ročne a zo sumy 3.297,06 €, keďže však žalovaní nepodali odvolanie proti rozsudku v tejto časti, tento nadobudol právoplatnosť a jeho vecná správnosť v tejto časti nemohla byť predmetom odvolacieho prieskumu.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa je osobou oprávnenou na podanie odvolania iba proti zamietavému výroku rozsudku, a preto Krajský súd v Košiciach následne ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobkyne proti tomuto výroku rozsudku ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a ods. 3 O.s.p. a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p.) a dospel k záveru, že rozsudok je potrebné v napadnutom zamietavom výroku, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania účastníkov zrušiť v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p..

Súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, ak vychádzal zo záveru, že žalobou uplatnená pohľadávka, ktorá je predmetom odvolacieho konania (úrok z úveru vo výške 6,49 % ročne zo sumy 2.539,56 €) predstavuje úrok z omeškania.

V prejednávanej veci z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že účastníci konania uzavreli zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý medziúver vo výške 3.063,80 €. Ako vyplýva z vyššie uvedenej zmluvy, žalovaní sa zaviazali tento úver splatiť vrátane úroku, pričom úrok z úveru bol dohodnutý vo výške 6,49 % ročne. Tieto záväzky vyplývajú z článku II zmluvy. Pre prípad omeškania so splácaním povinného mesačného vkladu na zmluvu o stavebnom sporení si účastníci zmluvy v zmysle článku VI bod 1 dohodli úrok z omeškania 5 % ročne zo zameškaných splátok a vzťahy v súvislosti s odstúpením od zmluvy boli upravené v článku VII vyššie uvedenej zmluvy, kde v bode 8 bol dojednaný úrok z omeškania po odstúpení od zmluvy.

Úroky dohodnuté pri poskytovaní peňažnej pôžičky alebo pri poskytovaní úveru predstavujú odmenu za užívanie požičanej istiny.

Dohodnuté úroky je potrebné odlišovať od úrokov z omeškania, na ktoré má veriteľ zo zákona právo, ak sa dlžník dostal do omeškania s peňažným plnením (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že úroky z úveru nie je možné zamieňať s úrokmi z omeškania, a preto ak súd prvého stupňa posúdil nárok žalobkyne na zaplatenie úrokov z úveru vo výške 6,49 % ročne zo sumy 2.539,56 € ako úrok z omeškania, vychádza jeho rozhodnutie z nesprávneho právneho posúdenia veci. Na daný nárok preto súd nesprávne aplikoval ust. § 3 nariadenia vlády 87/1995 Zb. o úrokoch z omeškania.

Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a ani iné právne predpisy výslovne nestanovia, do akej výšky je možné pri pôžičke alebo úvere dojednať úroky, ktoré sú teda predmetom voľného zmluvného dojednania medzi účastníkmi zmluvného vzťahu, čo však neznamená, že by sa na túto dohodu nevzťahovalo ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Neprimerane vysoké úroky, dojednané pri peňažnej pôžičke alebo úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška dohodnutých úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012 sp.zn. 5 Cdo 26/2011).

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zrušil rozsudok v napadnutom zamietavom výroku a súvisiacom výroku o trovách konania v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu v ďalšom konaní bude teda opätovne rozhodnúť o nároku žalobkyne na zaplatenie úroku z úveru vo výške 6,49 % ročne zo sumy nesplatennej istiny úveru 2 539,56 € od 1.8.2013 do zaplatenia, teda posúdiť dôvodnosť žaloby v tejto časti na základe výsledkov doposiaľ vykonaného dokazovania, prípadne aj doplneného po vrátení veci vychádzajúc z vyššie vysloveného právneho názoru, pričom je potrebné rozlíšiť úrok z úveru od úroku z omeškania, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté napadnutým rozsudkom (vo vyhovujúcej časti rozsudok, okrem výroku o trovách konania, nadobudol právoplatnosť, ako už bolo vyššie uvedené).

V novom rozhodnutí opätovne rozhodne o trovách celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.